ПРОЕКТ LIFE20 NGO4GD/BG/000017
„КРЪГОВА ИКОНОМИКА ЗА УСТОЙЧИВО БЪДЕЩЕ – ГРАЖДАНСКОТО ОБЩЕСТВО В БЪЛГАРИЯ ЗА ЕВРОПЕЙСКИЯ ЗЕЛЕН ПАКТ“
ФИНАНСИРАН ОТ ПРОГРАМА LIFE НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

Мобилизиране на национални и европейски фондове за кръгова икономика

Тема: Програми с директно европейско финансиране - (LIFE PROGRAM)

ПРОГРАМА ЛАЙФ 2021-2027

- Основната програма на ЕС за околната среда и действията по климата
- ‘’... за преход към кръгова, енергийно ефективна, базирана на възобновяема енергия и климатично устойчива икономика (…) защитаваща качеството на околната среда и (…) биоразнообразието’’
- 5,45 млрд евро за периода 2021-2027
- За индустрии, предприятия, НПО, градски власти

ПРИЛОЖИМА НОРМАТИВНА РАМКА

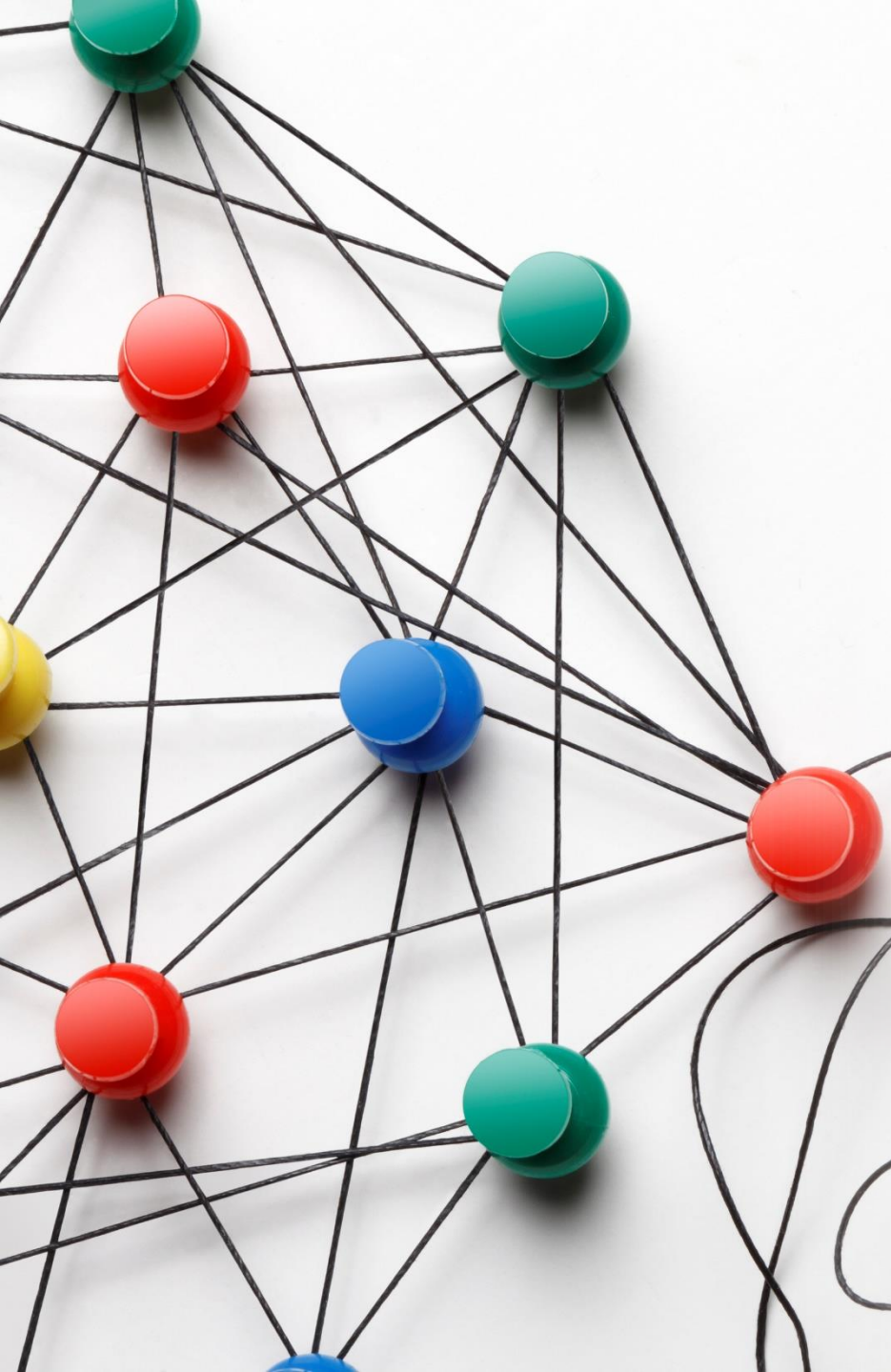
- РЕГЛАМЕНТ (ЕС, Евратом) 2018/1046 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 18 юли 2018 година за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) № 1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 1304/2013, (ЕС) № 1309/2013, (ЕС) № 1316/2013, (ЕС) № 223/2014 и (ЕС) № 283/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012

- РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2021/783 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 29 април 2021 година за създаване на Програма за околната среда и действията по климата (LIFE) и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1293/2013

- Многогодишната работна програма за програма LIFE за периода 2021—2024 година

ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

- да разработва, демонстрира и насърчава иновативни техники, методи и подходи за постигане на целите, залегнали в законодателството и политиката на Съюза в областта на околната среда
- да подкрепя разработването, изпълнението, мониторинга и прилагането на съответното законодателство и политика на Съюза в областта на околната среда
- да действа като катализатор на широкомащабното внедряване на успешни технически и свързани с политиката решения за прилагане на съответното законодателство и политика на Съюза в областта на околната среда

ОБЛАСТИ НА ФИНАНСИРАНЕ

ПОДПРОГРАМИ

- Природа и биоразнообразие
- Кръгова икономика и качество на живот
- Смекчаване и адаптация към климатичните промени
- Преход към чиста енергия

Подпрограма „Кръгова икономика и качество на живот“

- Улеснява прехода към устойчива, кръгова, свободна от токсини, енергийно ефективна и климатично устойчива икономика
- Опазва, възстановява и подобрява качеството на околната среда и градската среда, вкл. възстановяването на ресурси от отпадъци, води, въздух, шум, почви и т.н.
- Подкрепя технологии и решения, които са готови за прилагане и внедряване в близки до пазарните условия /close-to-market conditions/, в индустриален или търговски мащаб, за времето на проекта
- Финансира до 60% под формата на грант

ТИПОВЕ ПРОЕКТИ

- Стандартни проекти – мах 10 год.
- Интегрирани проекти – мах 14 год.
- Проекти за техническа помощ

- Разработващи и демонстриращи екоиновативни техники и подходи
- Промотиращи най-добри практики и поведенчески промени
- Подпомагащи прилагането и привеждането в действие на планове и стратегии, в съответствие със законодателството на ЕС
- Катализиращи широкомащабното приложение на успешни решения
- Допринасящи към разработването, изпълнението и мониторинга на политики и законодателство

ТИПОВЕ ПРОЕКТИ

проекти за управление на околната среда за стимулиране на промяна в поведението, които ще подпомогнат изпълнението на Европейския зелен пакт,

изграждане на капацитет на всички равнища, включително за гражданското общество,

включване на екологични цели и действия, свързани с кръговата икономика и ефективността на ресурсите, в съответните сектори,

всеобхватната инициатива за нов европейски Bauhaus. Това ще бъде екологичен, икономически и културен проект, при който се съчетават проектиране, устойчивост, социална и ценова достъпност в подкрепа на осъществяването на Европейския зелен пакт. В рамките на тази инициатива ще се вземат под внимание и елементи, свързани с природата и биологичното разнообразие

ОБЛАСТИ НА ФИНАНСИРАНЕ

- кръгова икономика, включително оползотворяване на ресурси от отпадъци, с цел ускоряване на прехода към кръгова, неутрална по отношение на климата, устойчива и нетоксична околна среда, където:

- стойността на продуктите, материалите и ресурсите е максимално увеличена и се поддържа в икономиката възможно най-дълго;

- производството и употребата на продукти са устойчиви

- генерирането на отпадъци и наличието на вредни вещества са сведени до минимум.

- действия по отношение на продукти, които са безопасни и устойчиви още при проектирането, на кръгово и устойчиво производство и потребление, както и действия за увеличаване на ремонта, повторното използване, вторичното производство и рециклирането на материали и продукти.

- устойчиви технологии, инструменти и подходи, разработени в рамките на устойчивата синя икономика, като подобрена пригодност за рециклиране на инфраструктура за енергия от възобновяеми източници в морето или поправка/повторно използване на риболовни мрежи и странични продукти от рибарството и аквакултурата (например рибешки люспи, черупки и т.н.)

ЦЕЛИ НА ПРОЕКТИТЕ

- намаляване на потреблението на ресурси и улесняване на прехода към устойчива, кръгова, нетоксична, енергийноефективна и издръжлива на климата околна среда;
- развитие на кръгови системи в съответствие с новия план за действие на ЕС за кръгова икономика и отчитайки неговата насоченост към устойчиви продукти, материалоемки и енергоемки сектори и към кръгови бизнес модели за запазване на стойността.
- намаляване на образуването на отпадъци в съответствие с Рамковата директива за отпадъците и намаляване на опасните отпадъци съгласно Базелската конвенция;
- подобряване на управлението на отпадъците по събирането и съхраняването на отпадъци, вариантите за оползотворяване на отпадъци и обезвреждане в края на жизнения цикъл;
- постигане и поддържане на добро състояние на водните обекти и осигуряване на чисти повърхностни и подземни води, включително чрез по-ефективно използване на водата;
- намаляване на производството, употребата, емисиите и експозицията на опасни химикалии;
- насърчаване на разработването, пазарната реализация и внедряването на безопасни и устойчиви още при проектирането вещества, материали и продукти;
- опазване на качеството на почвите в ЕС, предотвратяване на деградацията на почвите и повишаване на устойчивостта им, възстановяване на замърсени почви и укрепване на капацитета за подобряване на качеството на водите чрез по-малко изтичане на нитрати и за намаляване на емисиите чрез съхранение на въглероден диоксид, както и предотвратяване и ограничаване на запечатването на почвите

ОСНОВНИ ТЕМАТИЧНИ ДЕЙНОСТИ

- действия в подкрепа на развитието на бизнес модели на кръговата икономика и по-къси и по-диверсифицирани системи на веригите на доставки, с което се свежда до минимум въздействието върху околната среда и се намалява зависимостта от външни доставки
- комплексни мерки, насочени към целия жизнен цикъл на продуктите и материалите.
- действия в съответствие с йерархията на отпадъците за предотвратяване на генерирането на отпадъци,
- увеличаване на ремонта и повторното използване,
- подобряване на сортирането и деконтаминирането на потоците от отпадъци
- увеличаване на безопасното и висококачествено рециклиране на материали и продукти въз основа на стабилни и широко разпространени системи за разделно събиране
- предвид високото им потребление на ресурси и потенциала им за кръговост, ще бъде отделено специално внимание на ключови вериги за създаване на стойност в областта на продуктите като:
    - текстилни изделия,
    - химикали (включително пластмаси),
    - строителство и сгради,
    - електроника и ИКТ,
    - акумулаторни батерии и превозни средства

ОСНОВНИ ТЕМАТИЧНИ ДЕЙНОСТИ

- Прилагане на дизайни на екологични решения, включително кръгови дизайни, в подкрепа на дълготрайността, ремонтируемостта, повторната употреба, използването на рециклирано съдържание в продуктите и др.

Важни аспекти, които следва да бъдат засегнати – подход на жизнения цикъл, екомаркировка, зелени обществени поръчки, проследяване на първични материали в компоненти и продукти

- Решения (пост-дизайн) в подкрепа на прилагането, трансфера на продукти чрез решения от типа:
- А Продуктът като услуга и други модели за оптимизиране ползването на активи
- Б Индустриална симбиоза и създаване на кръгови вериги на стойността, подобрено проследяване на ресурси и рециклируеми отпадъци през индустриалните сектори
- Дигитални продуктови паспорти

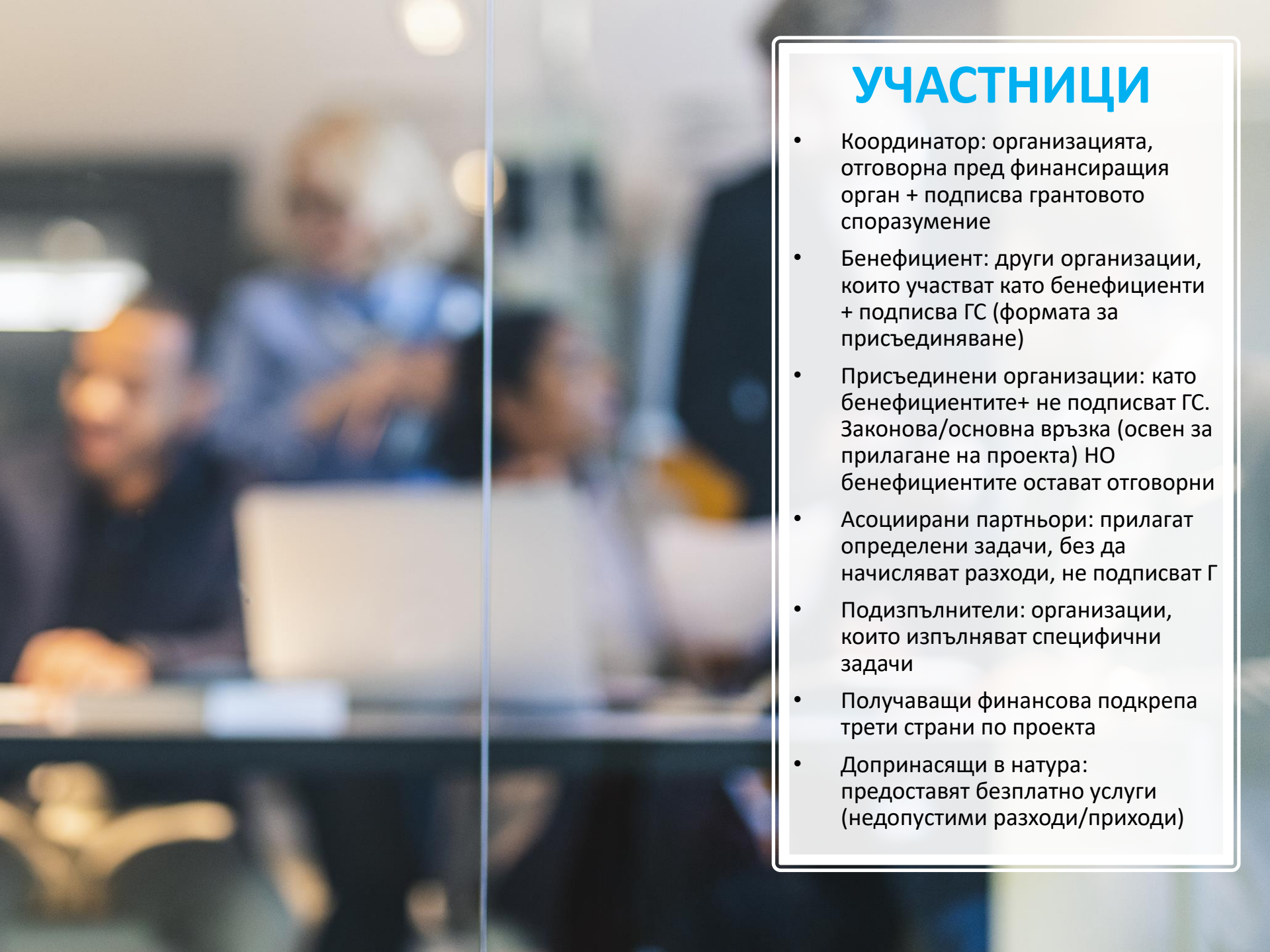
Моделите и решенията - да отчитат цялата верига на стойността, но могат да се фокусират и върху само един етап от нея

Като елемент проектите могат да включват и разработване на данни в подкрепа на мисленето за веригата на стойността

Специално внимание следва да се отдели на участието на МСП

Проекти, свързани с превенция на отпадъците трябва да включват и гражданите чрез кампании за:

- Екологични аспекти на решението по време на целия му цикъл на живот
- Системите за връщане, събиране, възстановяване и екомаркировката

УЧАСТНИЦИ

- Координатор: организацията, отговорна пред финансиращия орган + подписва грантовото споразумение
- Бенефициент: други организации, които участват като бенефициенти + подписва ГС (формата за присъединяване)
- Присъединени организации: като бенефициентите+ не подписват ГС. Законова/основна връзка (освен за прилагане на проекта) НО бенефициентите остават отговорни
- Асоциирани партньори: прилагат определени задачи, без да начисляват разходи, не подписват Г
- Подизпълнители: организации, които изпълняват специфични задачи
- Получаващи финансова подкрепа трети страни по проекта
- Допринасящи в натура: предоставят безплатно услуги (недопустими разходи/приходи)

СЪДЪРЖАНИЕ НА ПРОЕКТА

- АДМИНИСТРАТИВНИ ФОРМИ (ЧАСТ А)
- ТЕХНИЧЕСКО ОПИСАНИЕ (ЧАСТ В)
- РЕЗЮМЕ НА ПРОЕКТА
- ОТНОСИМОСТ
- ВЪЗДЕЙСТВИЕ
- ИЗПЪЛНЕНИЕ

Работен план

Работни пакети и дейности, РП 1, РП2, ……Времева рамка

- задължителни работни пакети – Управление и информация

Въвличане на заинтересованите страни

Мониторинг на въздействието и докладване

Комуникация, разпространение и видимост

- РЕСУРСИ
- ДРУГИ
- ДЕКЛАРАЦИИ

БЮДЖЕТ НА ПРОЕКТА

- Част А – обобщен бюджет, таблицата се попълва онлайн; общ бюджет по разходна категория и бенефициент

- Annex – Подробна, бюджетна, екселска таблица, която трябва да се качи в системата; по разходна категория и бенефициент

! Допълнително предоставяне на обосновки на основните разходи за целите на оценката

! Консултирайте съответната покана за допустимите типове разходи

! Бъдете реалистични

ФОРМАТ НА БЮДЖЕТА

Detailed Budget Table

Detailed Budget Table

[proposal acronym]

Important:
You may add rows but no additional tabs. This may result in your proposal being considered inadmissible.
Please ensure that the file can be printed on a format of 1 page wide (number of pages depending on the number of participants).
Please make sure that the figures in this table are consistent with the total budget provided in part A section 3 of the application.
In case of inconsistencies, part A will prevail.

Staff effort allocation

Fill in the effort per work package and Beneficiary/Affiliated Entity.
Please indicate the number of person-months over the whole duration of the planned work.
Adapt the columns to the number of work packages in your proposal.
Identify the work-package leader for each work package by showing the relevant person-month figure in bold.

Participant Number/Short Name	WP1	WP2	WP3	WP4	WP5	WP6	WPx…	Total
1.								0
2.								0
3.								0
4.								0
5.								0
6.								0
7.								0
8.								0
9.								0
10.								0
Total person-months	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Personnel costs

Present your estimated "Personnel costs" split into 3 categories as per the table below. If you do not have any personnel costs falling under "A.4 SME owners and natural person beneficiaries" or "A.5 Volunteers", all personnel costs should be budgeted under "A1. Employees (or equivalent); A2. Natural persons under direct contract and A3. Seconded Persons".

For A.4 SME owners and natural person beneficiaries: please note that as per Annex 2a of the LIFE General Model Grant Agreement (MGA), a unit cost is applied to this cost category. The units are the days spent working on the action (rounded up to the nearest half-day) and the amount per unit (daily rate) is calculated according to the following formula:
{EUR 5 080 / 18 days = EUR 282,22 per day} multiplied by {country-specific correction coefficient of the country where the beneficiary is established}
Note that the country specific correction coefficient to use is the one applied for the Marie Sklodoska-Curie Actions (MSCA). Yearly rates are published in the Horizon Europe Work Programme – Marie Sklodowksa-Curie Actions under the funding and tender portal Reference Documents (work programme and call documents section), available at https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/how-to-participate/reference-documents;programCode=HORIZON.

Participant Number/Short Name	Country	Number of person months (staff effort per beneficiary)	Average monthly salary rate	A1. Employees (or equivalent); A2. Natural persons under direct contract and A3. Seconded Persons (costs)	A.4 SME owners and natural person (sole trader) beneficiaries (Unit costs in €)	Subtotal personnel costs without volunteers (A1+A2+A3+A4) - must be the same as in part A section 3	A.5 Volunteers (Unit costs) must be the same as in part A section 3	Total Personnel costs
1.		0	#DIV/0!			0 €		0 €
2.		0	#DIV/0!			0 €		0 €
3.		0	#DIV/0!			0 €		0 €
4.		0	#DIV/0!			0 €		0 €
5.		0	#DIV/0!			0 €		0 €
6.		0	#DIV/0!			0 €		0 €
7.		0	#DIV/0!			0 €		0 €
8.		0	#DIV/0!			0 €		0 €
9.		0	#DIV/0!			0 €		0 €
10.		0	#DIV/0!			0 €		0 €
Total		**0 €**		**0 €**	**0 €**	**0 €**	**0 €**	**0 €**

Subcontracting

Give details on subcontracted action tasks (if any) and explain the reasons why (as opposed to direct implementation by the participants).
Subcontracting – Subcontracting means the implementation of action tasks, i.e. specific tasks which are part of the action and are described in Annex 1 of the Grant Agreement.
Note: Subcontracting concerns the outsourcing of a part of the action to a party outside the Consortium. It is not simply about purchasing goods or services. We normally expect the participants to have sufficient operational capacity to implement the project activities themselves. Sub-contracting should therefore be exceptional.
Include only subcontracts that comply with the rules (i.e. best value for money and no conflict of interest; coordinator tasks can normally not be subcontracted).

Participant Number/Short Name	Subcontract Description	Cost (€)	WP	Justification (Why is subcontracting necessary?)
	Total estimated costs	0 €		

If subcontracting for the entire project goes beyond 30% of the total eligible costs, give specific reasons.	Insert text

Other direct costs

Please complete the table below for each participant. If required add further tables at the end of this work sheet (one per participant).
Please ensure that the information provided is sufficient to assess the relevance of the costs in relation to the activities proposed. For major cost items add lines below, in order to provide a detailed breakdown within one cost category.
For major items listed in the justification column, indicate the work package / task to which they belong.
For equipment and infrastructure, please explain if the cost represents the full cost or the depreciation.

Participant Number/Short Name (1)	Cost (€)	Justification
Travel & subsistence		
Equipment (incl. infrastructure)		
Other goods, works and services		
Financial support to third parties		
Land purchase		
Total	**0 €**	

Participant Number/Short Name (2)	Cost (€)	Justification
Travel & subsistence		

Resources | Лист1

БЮДЖЕТ НА ПРОЕКТА
Типове разходни категории

- А Персонал

– А.1 Служители

- А.2 Физически лица на директни договори

- А.3 Командировани лица

– А.4 Собственици на МСП и търговци-физически лица

– А.5 Доброволци

- В. Разходи за подизпълнители
- С. Разходи за продукти и услуги

– С.1 Пътуване и издръжка

– С.2 Оборудване

– С.3 Други продукти и услуги

- Е. Индиректни разходи – обичайно плоска ставка от 7%

ВАЖНО ЗА БЮДЖЕТА - ПЕРСОНАЛ

- А1 Разходите за служители или еквивалентни лица - заплати, соц. осигуровки, данъци и други относими, ако произтичат от националното законодателство или акта за назначаването им

- За бюджета: проектни разходи служител = (средногодишна заплата на служителя/ 12) * човекомесеци за проекта

- За докладването: Проектни разходи служител (година Х) = (действителна годишна заплата за служителя/ 215 дни) * брой еквивалент-дни, отработени по дейност. Броят еквивалент-дни/година не може да бъде по-голям от 215 !!!

- А2 Разходи за физически лица, наети на директен договор, различен от трудов договор, и А3 Командировани от трета страна лица АКО;
- Работят при условия, подобни на тези за служителите (напр. начин на организация на работата, задачите, които изпълняват, офисите, където работят)
- Резултатите от работата им са собственост на бенефициента /освен, ако е уговорено друго/
- Изчислени по действителен договор/командировъчна ставка –не трябва да бъдат значително по-различни от онези за служители на бенефициента за подобни дейности на трудов договор

- А4 Разходи за собственици на МСП или физически лица /еднолични търговци/ (собственици/еднолични търговци, които не получават заплата– единична ставка приложение Annex 2a)

- За собственици на МСП/физ.лица: {EUR 5 080 / 18 дни = 282,22} x {специфичен корекционен коефициент за страната, където бенефициентът е основан}

- А5 Разходи за доброволци (лица, които работят свободно за организация, на доброволен принцип и без заплащане – единична ставка съгласно приложение Annex 2a
- Max 50% от общите проектни разходи

ВАЖНО ЗА БЮДЖЕТА - ОБОРУДВАНЕ

- C2 Оборудване (оборудване/инфраструктура/други активи)

=> проверете поканата!

- Вариант 1: амортизация на разходите:

- Действително възникнали и записани в съответствие с международните счетоводни стандарти и обичайната счетоводна практика на бенефициента
- Само дял от разходите, които съответстват на размера на реалното ползване за дейността
- Разходи за наем или лизинг, ако не надхвърлят амортизационните разходи за подобно оборудване (с изкл. на таксите за финансиране)

- Вариант 2: Пълни разходи (Annex 5 – Дълготрайност)

- Стандартни и интегрирани стратегически проекти
- Закупено/разработено за целите на проекта
- Ангажимент за ползване и поддръжка след края на проекта за дейности, допринасящи към целите на проекта; поне за 5 години или до пълната амортизация – което настъпи по-рано
- Разходите се записват по сметката за фиксирани активи на бенефициента в съответствие с международните счетоводни стандарти и обичайната счетоводна практика на бенефициента

ОСНОВНИ КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА

- разходно ефективен подход
- Съгласуваност в техническо и финансово отношение;
- най-голям потенциален принос за постигане на целите, установени в член 3;
- съпътстващи ползи и насърчават полезни взаимодействия между подпрограмите, посочени в член 4;
- потенциал да бъдат възпроизведени и внедрени в публичния или частния сектор или да мобилизират най-големите инвестиции или финансови ресурси (потенциал да служат като катализатор);
- възпроизводимостта на резултатите от стандартни проекти за действия трябва да бъде осигурена;
- проектите, които се основават на резултатите или разширяват мащаба на резултатите от други проекти, финансирани по програмата LIFE, по предшестващите програми или с други средства от Съюза;
- когато е целесъобразно, трябва да се обръща специално внимание на проектите в географски райони със специфични нужди и уязвимост, като например райони със специфични предизвикателства в областта на околната среда или природни ограничения, трансгранични райони, райони с висока природна стойност и най-отдалечени региони.

КРИТЕРИИ ЗА ЕДНОФАЗНА ПРОЦЕДУРА НА ПОДБОР

- 1. Относимост (0—20)
- 2. Качество (0—20)
- 3. Въздействие (0—20)
- 4. Ресурси (0—20)

Използването в проекта на признати методи за изчисляване на отпечатъка върху околната среда (например методи за ПООС или ОООС или подобни на тях) или на системи за управление на околната среда (напр. EMAS) ще се смята за предимство - съотношение качество/цена на предложения проект.

Двуфазна процедура на подбор – Етап 1 - концептуален документ

Покана за представяне на предложения – предаване на концепции – проверка по допустимост – проверка по същество

Критерии:

1. Изпълнение на планове или стратегии
2. Териториален обхват
3. Координация на допълнителни средства
4. Участие на ключови заинтересовани страни

Двуфазна процедура на подбор – Етап 2 – пълно предложение

Критерии

Относимост (0—20)

Качество (0—20)

Допълнително финансиране (0—20)

Въздействие (0—20)

Ресурси (0—20)

ПОЛЕЗНИ СЪВЕТИ

- Четете Наръчниците на програмата
- Осъвременете графика за изпълнение на проекта ВЕДНАГА след подписване на Грантовото споразумение
- Стартирайте навреме разработването на материалите за публичност на проекта
- Комуникирайте с т.нар. монитори на вашия проект
- Отчетете първите финансови документи на възможно най-ранен етап
- Зелени обществени поръчки
- Управлявайте добре финансите

ВЪПРОСИ И КОМЕНТАРИ